

7/54230

Sayı : 64272063-610 - 3579
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-54230)

04 Aralık 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 12.11.2014 tarih ve 43452547-120.07-201953 sayılı yazısı.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/54230 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (1 Sayfa)

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN ALTAN TAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/54230)**

Sorular 1, 2:

Türkiye'nin de akaryakıt fiyatlarını belirlemede temel ölçüt olarak kullandığı Brent ham petrolünün varil fiyatı 83 doların da altına gerileyerek yaklaşık dört yılın en düşük düzeyine inmiştir. Son 4 ayda da ciddi bir düşüş yaşanmasına rağmen bu düşüşler pompa fiyatlarına yansımamaktadır. 20 Haziran 2014 tarihinde 115 Dolar olan ham petrol fiyatı yaklaşık %30 oranında düşerek 83 Dolardan satılmaktadır. Bu süreçte benzindeki indirim oranları %3-4 oranında kalmış ve akaryakıt şirketlerinin bahane olarak gösterdiği dolar sadece yüzde 6,5 artmıştır.

Buna göre:

- Petrol fiyatları yükseldiğinde artış oranları haftalık pompa satış fiyatlarına hemen yansırken, fiyatlar düştüğünde akaryakıt firmaları tarafından neden yansımamaktadır?
- Benzin fiyatlarının Brent ham petroldeki %30'luk düşüşe rağmen 11 kuruş tek düşürülmesinin gerekçeleri nelerdir?

Cevaplar 1, 2:

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'na göre, petrol fiyatları 01/01/2005 tarihinden itibaren en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu dikkate alınarak serbest piyasa koşullarına göre oluşmakta olup, rafineri fiyatlarının endeksle oluşturulması, dağıtıcı ve nakliye paylarının tavanı gibi fiyatların dolaylı veya dolaysız olarak kamuca belirlenmesine ilişkin uygulamalar sona erdirilmiştir. Ayrıca petrol piyasasında dolaşımda tüm petrolerin fiyatı, ham petrol fiyatındaki değişimlerden etkilenmekle birlikte, her bir ürünün fiyat teşekkülünün arz-talep mekanizmasına göre ayrı ayrı oluştuğu, fiyatların oluşumuna etki eden birçok faktörün de bu süreçte rol oynadığı bilinmektedir. Ham petrol fiyatı ve benzin, motorin gibi ürünlerin kendi arz-talep koşullarının yanı sıra navlun bedeli, döviz kuru, ülkelerin mevzuatlarına göre gümrük vergileri, ÖTV ve KDV gibi diğer vergileme unsurları gibi hususlar yanında tarafların özel hukuk çerçevesinde aralarında kararlaştırdıkları unsurlar, belirli bir zamandaki konjonktürel gelişmeler gibi birçok husus fiyat oluşumuna etki edebilmektedir.

Bu kapsamda Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) akaryakıt fiyatlarını belirlememekte, fiyatlar serbest rekabet ortamında piyasada belirlenmektedir. Brent Petrol Fiyatları ve Dolar Kuru aşağıda verilmiştir

Söz konusu dönemde Brent petrolde % 31.06 düşüş yaşanırken, benzinin uluslararası piyasalardaki fiyatı % 30.27 düşmüştür. Aynı dönemde dolar kuru ise % 4.47 artmıştır. Burada önemli olan ürünün kendi fiyatındaki ve dolar kurundaki değişimler olup ürünün fiyatında %26.90'lık bir düşüş gerçekleşmiştir. Brent Petrolün en yüksek olduğu 20 Haziran 2014 tarihinden bu yana benzinin ürün fiyatı uluslararası piyasada 46 Kuruş/lit ucuzlamış olup söz konusu indirim yurt içi vergisiz benzin fiyatlarına 45 Kuruş/lit, vergili benzin fiyatlarına ise 53 Kuruş/lit olarak yansımıştır. Sonuç olarak yurt içi fiyatlar uluslararası piyasada ve dolar kurunda yaşanan gelişmelerle paralel olarak değişim göstermiştir.